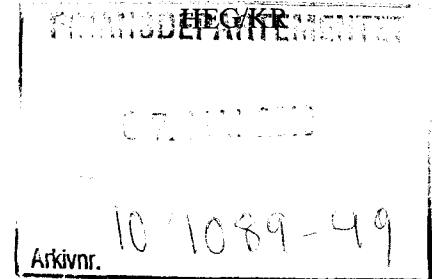

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
~~0303~~ Oslo
0030

Vår dato 29. april 2010
Deres dato 3. mars 2010
Vår referanse 276266-2/TH/-
Deres referanse 10/1089 SL

Høring - forslag til endringer i reglene for skattlegging av pensjonsinntekt

Næringslivets Hovedorganisasjon viser til høringsnotat av 3. mars 2010 vedrørende forslag til endringer i reglene for skattlegging av pensjonsinntekt.

Det sies innledningsvis i kapitlet om Departementets vurderinger og forslag at "Ett av hovedmålene med pensjonsreformen er at det skal bli mer lønnsomt å fortsette å arbeide etter fylte 62 år". NHO er helt enig i at dette bør være et overordnet mål også for utformingen av skattereglene, men vi er skeptiske til at det er det som oppnås når man ser forslagene som en helhet. Konkret skal reglene også være tilpasset pensjonsreformens regler om tidlig uttak av hel eller delvis pensjon kombinert med mulighet til å arbeide helt eller delvis uten avkorting av pensjonen.

Finansdepartementet foreslår å

- avvikle skattebegrensningsregelen for alderspensjonister;
- innføre et nytt fradrag i pensjonsinntekt (gradert etter uttaksbrøk) som skal sikre at en person uten annen inntekt enn minstepensjon/garantipensjon fortsatt skal slippe å betale skatt;
- øke minstefradraget for pensjonsinntekt til maksimalt det samme taket som minstefradraget i lønnsinntekt, og slik at dette også blir felles tak for samlet inntekt;
- fjerne særfradraget for alder;
- øke trygdeavgiften for pensjonister fra dagens 3 prosent til anslagsvis 4,7 prosent slik at omleggingen blir provenynøytral.

Provenynøytralitet

NHO anser det fornuftig at provenynøytralitet er lagt til grunn for endringsforslagene. Det er liten grunn til å skulle prioritere lavere skatt for alderspensjonister som gruppe i en situasjon der det vil bli relativt sett stadig flere alderspensjonister, der vi skal prøve å komme tilbake til handlingsregelen for finanspolitikken, der det etter NHOs syn er viktigere å stimulere verdiskapingen enn forbruk, og der pensjonister som gruppe blir stadig mer velstående.

Skattebegrensningsregelen

NHO anser det som en fordel at skattebegrensningsregelen for alderspensjonister fjernes. Regelen er vanskelig å forstå for den enkelte. I tillegg ville regelen medføre høy marginalsatt på arbeid for dem som i utgangspunktet har relativt lav pensjon og

arbeidsinntekt, noe som ville motvirke arbeidslinjen. I tillegg får de som er omfattet, også høyere skatt på kapitalinntekt. For noen som tar ut delvis AFP, medfører skattebegrensningsregelen i dag at de får høyere disponibel inntekt etter skatt ved å redusere sin stillingsbrøk, hvilket er klart uheldig i forhold til arbeidslinjen.

Toppskatt

For dem som har toppskatt mens de arbeider, er det skattemessig bedre å vente med å ta ut pensjon til de blir pensjonister fordi de ta ikke, eller i mindre grad, vil betale toppskatt. Dette er en manglende skattemessig nøytralitet i den enkeltes avveining av å ta ut pensjon ved siden av arbeid eller vente med uttak. Toppskatten blir ikke berørt av endringsforslagene for skatt på pensjonsinntekter.

Det er vanskelig å vite hvordan dette vil påvirke folks beslutninger om hvor mye de fortsatt vil jobbe. Kanskje vil de jobbe mindre, for hvis de trapper ned, kan de ta ut delvis pensjon og slippe toppskatt. De kan alternativt tenke at det er best ikke å ta ut pensjon nå pga toppskatten, og uten pensjonsuttak vil de ønske å ha en stor stillingsbrøk eller full stilling for å opprettholde inntekten.

NHO anser det snarere som en fordel enn en ulempe at toppskatten incentivmessig trekker i retning av å utsette pensjonsuttak, selv om den bryter en skattemessig nøytralitet.

Nytt skattefradrag i pensjonsinntekt

Dette vil være en enklere måte å skjerme minstepensjonistene på enn skattebegrensningsregelen. Når fradraget bare er knyttet til pensjonsinntekt, vil marginalskatten på arbeidsinntekt ikke bli berørt for dem som har pensjon i det aktuelle inntektsintervall, hvilket i seg selv er en klar forbedring. NHO støtter Departementets forslag om at skattefradraget ikke skal avkortes mot kapitalinntekt fordi det gir vesentlig høyere reell skatt på kapitalinntekter for personer med lav pensjon.

Departementet påpeker selv at det nye fradraget vil for noen gi et skattemessig incentiv til å ta ut pensjon tidlig. Dette er isolert sett en uheldig egenskap ved dette tiltaket.

Departementet forsvarer sitt forslag ved å henvise til inntektsfordelingshensyn. Det må likevel kunne være betimelig å spørre om man bør avveie dette hensynet på nytt mot hensynet til å ha et bærekraftig pensjonssystem, se nedenfor.

Økt minstefradrag for pensjonsinntekt

Det er, som Departementet selv er inne på, vanskelig å begrunne at pensjonsinntekt skal ha like stort standardfradrag som arbeidstagerne for utgifter til inntekts ervervelse. Men med pensjonsreformen vil en person kunne kombinere enhver pensjonsbrøk med en hvilken som helst stillingsbrøk. NHO har forståelse for at det ville medføre kompliserte og hyppige samordningsberegninger hvis man fortsatt skulle ha ulike maksimalgrenser for minstefradrag for pensjon og arbeidsinntekt, og vil derfor ikke gå imot forslaget om samme tak.

Fjerning av særfradraget for alder

Departementet argumenterer for at særfradraget for alder ikke har god begrunnelse. NHO er enig i dette og har ikke innvendinger mot at det fjernes.

Økt trygdeavgift for pensjonister

For at provenynøytraliteten skal opprettholdes foreslår departementet at trygdeavgiften for pensjonister settes opp. Sluttresultatet blir en viss omfordeling mellom pensjonister. De som har relativt høy pensjon kommer da dårligere ut.

Samlet vurdering

NHO er enig i at særfradraget for alder bør fjernes og at øvre grense for minstepfradrag harmoniseres for arbeids- og pensjonsinntekt. NHO er videre enig i at det er bra av mange grunner at skattebegrensningsregelen oppheves for alderspensjonister. Isolert sett er et skattefradrag i pensjonsinntekt bedre, men Departementets forslag innebærer samlet en ytterligere progressivitet i beskatningen for pensjonister.

Dette betyr i realiteten mindre belønning for å jobbe mer, utdanne og kvalifisere seg mer og satse mer i yrkessammenheng. Skatten som yrkesaktiv før pensjonsalderen vil fortsatt beskattes som i dag, men man får altså mindre igjen etter skatt som pensjonist. Vi ligger på verdenstoppen når det gjelder utjevning av lønninger før skatt og vi har et progressivt skattesystem. Ytterligere utjevning gjennom mer progressiv skatt på pensjonsinntekter enn i dag trekker etter NHOs mening i prinsippet i feil retning i forhold til å stimulere til innsats i yrkeslivet.

At marginals-katten reduseres fra 55 prosent til nivået for tilsvarende arbeidsinntekt for dem som ligger i det laveste inntektsintervallet, er i seg selv klart positivt, men effekten på arbeidsmarkedet vil være meget beskjeden. Mange som kommer inn som minstepensjonister har vært uføretrygdede eller aldri vært i arbeid. En stor del av dem har følgelig vært ute av arbeidslivet i mange år. Det er liten grunn til å tro at denne gruppen vil begynne å arbeide etter at de er blitt alderspensjonister selv om marginals-katten kommer på nivå som for lønnstagerne.

Det er ikke et opplagt fordelingshensyn at lavere arbeidsinntekt skal skattlegges hardere enn like stor pensjonsinntekt. Skattesystemet ville blitt enklere om man ikke hadde denne favoriseringen av pensjonsinntekt. Man kunne vurdere å fjerne skattebegrensningsregelen uten samtidig å innføre et skattefradrag for alderspensjonister. Fortsatt vil pensjonsinntekt bli lavere beskattet enn lønnsinntekt ved at trygdeavgiften er lavere for pensjonister.

Ved å fjerne skattebegrensningsregelen for alderspensjonister og ikke innføre et nytt skattefradrag for pensjonister, ville behovet for å øke trygdeavgiften for pensjonister være tilsvarende mindre. Da ville man unngå ytterligere progressivitet i beskatningen for pensjonister. Det ville imidlertid være et visst behov for gradvis innfasing for å unngå at dagens minstepensjonister får et større skattehopp.

I Departementets forslag blir skattefradraget avkortet med 17 prosent av pensjonsinntekt utover en grense litt over garantipensjon. Da vil pensjonsinntekt opp til 321 000 kroner få lavere skatt enn en like stor lønnsinntekt. Hvis pensjonsinntekten utgjør for eksempel 64 prosent av tidligere lønn, betyr det at personen gikk av med en lønn på ca 500 000 kroner. Det er altså mange pensjonister som vil få en skattemessig favorisering gjennom et eget skattefradrag (i tillegg til lavere trygdeavgift) i forhold til normal skatt på lønnsinntekt. NHO

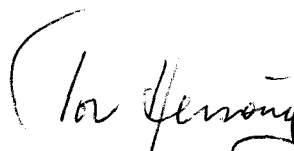
finder det vanskelig å se gode grunner til at alle disse skal skattefavoriseres fordi de ikke jobber lenger.

Alternativt kunne man innføre en høyere avkortningsprosent. Færre med noe høyere pensjon ville da få glede av skattefradraget, og skattefradraget ville kreve mindre proveny. For å oppnå provenynøytralitet behøver man altså ikke å øke trygdeavgiften for pensjonsinntekt like mye. Ulempen ved raskere avkorting er at den enkelte får mindre igjen pensjonsmessig etter skatt av å tjene opp mer pensjon utover garantipensjon gjennom å arbeide mer før man tar ut pensjon. Disse hensynene må veies opp mot hverandre. Gitt at man skal ha et nytt skattefradrag for pensjonsinntekt vil NHO oppfordre til at man vurderer en raskere nedtrapping av skattefradraget for pensjonsinntekt enn det den foreslåtte 17 prosentsatsen tilsier.

Med vennlig hilsen
NÆRINGSLIVETS HOVEDORGANISASJON
Område næringspolitikk

Petter Haas Brubakk
Direktør

Tor Hersoug
Utredningsdirektør